

LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDE VĒJA PARKAM DIENVIDKURZEMES NOVADĀ

DEVELOPMENT OF LOKAL PLAN FOR A WIND PARK IN SOUTH KURZEMES MUNICIPALITY

Diplomande: Baiba Niedola

Diplomprojekta vadītāja: Mg.sc.ing., Jolanta Luksa

Ievads

Dienvidkurzemes novads, kā viens no Latvijas ainaviski bagātākajiem reģioniem, ir ar potenciālu atjaunīgās enerģijas avotu izmantošanai, īpaši vēja enerģijas nozarē. Diplomprojekta ietvaros tiks sagatavots lokālpārplānojums vēja parkam "Vērgale", atbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem. Diplomprojekta mērķis - izstrādāt lokālpārplānojumu vēja elektrostaciju parkam "Vērgale" Dienvidkurzemes novadā. Mērķa sasniegšanai izvirzītie uzdevumi:

1. Apkopot un izanalizēt normatīvos aktus un citus literatūras avotus par teritorijas plānošanu;
2. Izvērtēt vēju parku nozīmi Latvijas tautsaimniecībā, izskatīt ģeogrāfisko potenciālu vēja parku būvniecībai Latvijā.
3. Analizēt esošos zemes tiesību aktus un identificēt juridiskos jautājumus, kas saistīti ar vēja elektrostācijas parka "Vērgale" izveidošanu;
4. Veikt ietekmes uz vidi novērtējumu analīzi, ietverot ekoloģiskos un sociālos, potenciālos putnu un sikspārņu sadursmju riskus ar vēja turbīnām, ainaviskos un kultūras, faktorus, lai saprastu vēja elektrostācijas parka ietekmi uz apkārtnējo vidi un iedzīvotājiem;
5. Izstrādāt vēja elektrostaciju izvietojuma shēmu, iekļaujot ietekmes uz vidi analīzi;
6. Izstrādāt lokālpārplānojumu, iekļaujot iepriekšējo analīzi.

3.Objekta raksturojums Dienvidkurzemes novadā

Plānotais vēja parks "Vērgale" atradīsies Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā, aptverot 704,2 ha zemes. Projekts atbilst Pāvilostas novada teritorijas plānojumam, kas atļauj vēja elektrostaciju būvniecību ar jaudu virs 20 kW, ievērojot 800 m attālumu no dzīvojamām mājām. Vēja parka izveide mainīs nekustamo īpašumu vērtību, palielinot vērtību īpašumiem ar uzstādītām elektrostacijām un samazinot tiem, kuriem tās nebūs.

4.Ietekme uz vidi novērtējums

Ietekmes uz vidi (IVN) novērtējums ir būtiska lokālpārplānojuma sastāvdaļa, kas novērtē plānoto darbību ietekmi uz sabiedrību, bioloģisko daudzveidību, augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu un kultūras mantojumu. IVN mērķis ir novērst vai samazināt darbību nelabvēlīgo ietekmi uz vidi, ietverot Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu, sabiedriskās apspriešanas, ziņojuma sagatavošanu un pašvaldības lēmumu. Kā rezultātā var plānot vēja parku un tā izvietojumu, paredzot piekļuves iespējas un elektropārvades tīklus.

1.Analītiskās literatūras apskats par teritorijas plānošanu

Teritorijas plānošanā tiek izskatīti normatīvie akti, Dienvidkurzemes (Pāvilostas) novada teritorijas plānojuma 2012. - 2024.gada saistošie noteikumi un izvirzītas saistošās definīcijas par teritorijas plānojumu. Lokālpārplānojums - ilgtermiņa plānošanas dokuments, kas detalizē teritorijas attīstību konkrētai administratīvai teritorijai vai tās daļai. (Teritorijas attīstības plānošanas..., 2011). Pāvilostas novada teritorijas plānojums nosaka, ka zemes vienībām, kas atzīmētas ar LR-9, ir atļauta vēja elektrostaciju izbūve ar jaudu virs 20 kilovatiem, un pirms tās ir nepieciešams izstrādāt lokālpārplānojumu vai detālpārplānojumu (Pāvilostas novada teritorijas..., 2012/2013).

2.Vēja parku nozīme Latvijas tautsaimniecībā

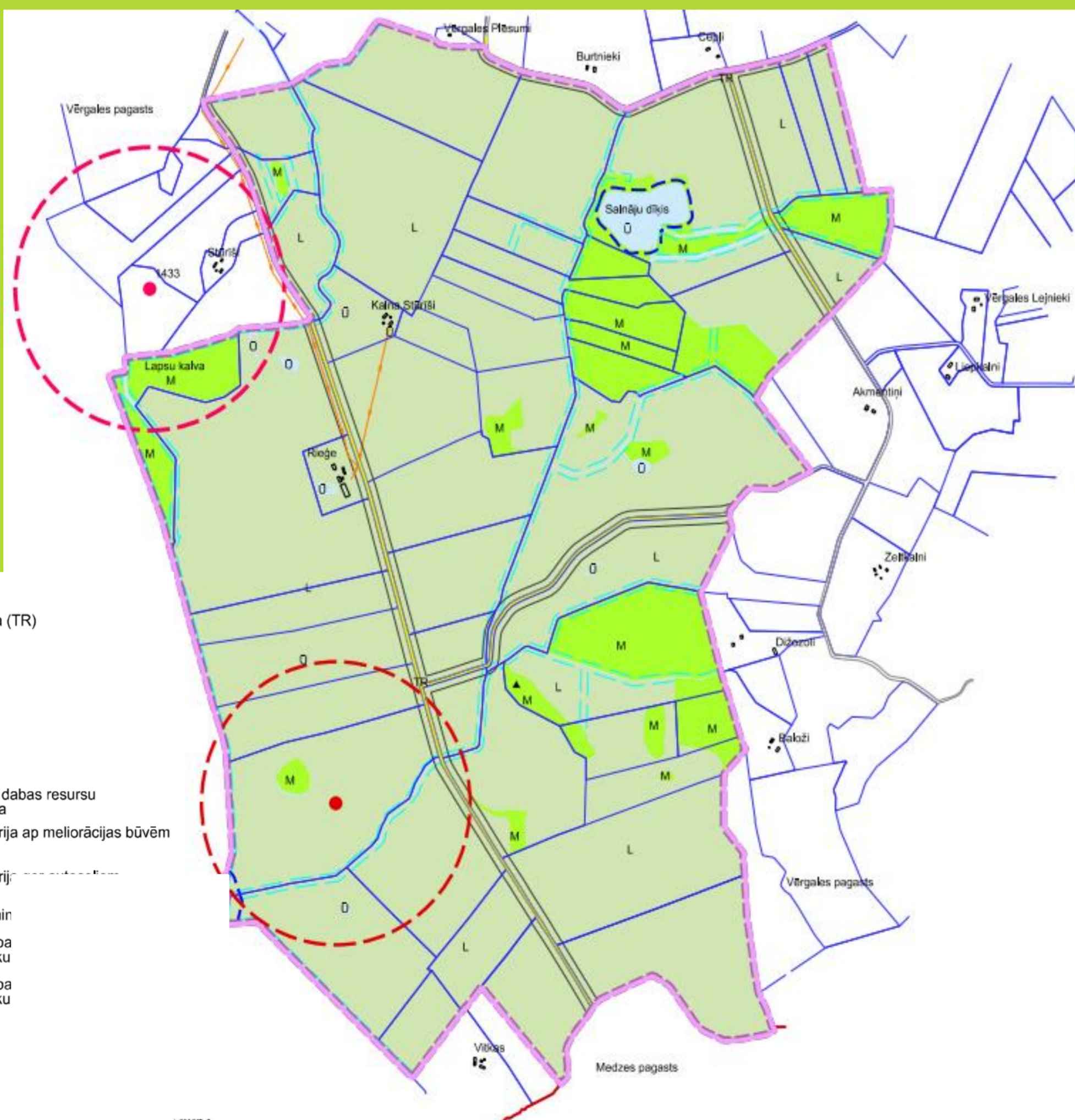
Vēja elektrostaciju izbūve Latvijā ir būtiska, tā palīdz samazināt elektrības cenas, uzlabot iekšzemes kopproduktu un nodrošināt vairāk darba vietu, vienlaikus izmantojot atjaunīgo energoresursu - vēju. Atjaunīgā enerģija, kas atkarīga no laikapstākļiem, veicina klimata pārmaiņu mazināšanu, un līdz ar vēja elektrostacijām svarīgi ir attīstīt arī saules paneļus, hidroelektrostācijas un biomasas ražošanu. Latvijā atjaunīgo energoresursu īpatsvars ir 40%, un vēja enerģijas ražošana pakāpeniski pieaug (Latvijas energobilance 2020.gadā, 2021).

5.Lokālpārplānojuma izstrāde vēja parkam Dienvidkurzemes novadā

Pašvaldība sāk lokālpārplānojuma izstrādi, apstiprinot darba uzdevumu un izstrādātāju. Pēc izstrādes, skices tiek iesniegtas pašvaldībai, kura pēc izskatīšanas pieņem lēmumu par to apstiprināšanu vai noraidīšanu. Pēc publiskās apspriešanas, izmaiņas var tikt veiktas, pirms lokālpārplānojums tiek saskaņots ministrijā. Lokālpārplānojumā tiek attēlots esošais zonējums, robežas un būtiskākie aprobežojumi, kā arī elektriskie tīkli.

SECINĀJUMI:

1. Teritorijas plānošanu Latvijā reglamentē vairāki normatīvie dokumenti, ir būtiski izskatīt labo un sliktu praksi gan Latvijā, gan starptautiskā mērogā, kā arī, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, ir būtiski regulāri pārskatīt un atjaunināt normatīvos aktus, pielāgojoties jauninātām tehnoloģijām.
2. Vēju parki var būt nozīmīgs ieguldījums Latvijas tautsaimniecībā, uzlabojot atjaunīgās enerģijas avotu izmantošanu un enerģētisko neatkarību, jo Latvijai ir ģeogrāfisks potenciāls vēju parku attīstībai.
3. Esošie zemes tiesību normatīvo tiesību akti nosaka skaidras prasības zemes izmantošanai un apbūvei, kā arī projekta attīstībai ir nepieciešams ievērot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un Latvijas normatīvo aktu kārtību.
4. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, būtiski veikt ietekmes uz vidi novērtējumu un iesaistīt iesaistītās puses- sabiedrību un ierosinātāju.
5. Lai izvietojuma shēma tiktu izstrādāta atbilstoši konkrētajai situācijai, jāņem vērā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti un sabiedrības viedoklis, kas var samazināt konflikta situācijas.
6. Spēkā esošā pašvaldības teritorijas plānojuma, izvēlēta objekta situācijas izvērtēšana, ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti un sabiedrības aktīva iesaiste ir būtiska, lai izstrādātais lokālpārplānojums būtu veiksmīgs un izvēlētais projekts tiktu realizēts.

1.Attēls Lokālpārplānojums un tā apzīmējumi vēja parkam «Vērgale»